

Dialektikus és materialista világnézet

Dialektikus materializmus

A tudatosan gondolkodó ember elkerülhetetlenül a dialektikus és materialista világnézetre támaszkodik, függetlenül attól, hogy ezt tudja, elismeri vagy tagadja! Mert csak az anyag tulajdonságainak következetesen az objektív tudományos módszerrel történő megismerésének az alapján működő tudomány képes az ismeretlent, az újat, az objektív valóságot megismerni, az ismereteket bővíteni, pontosítani. Az idealizmus és a vallás képzelt világ ezért nem tudományos, így nem reális alternatíva a világ objektív megismerésére, éppen hogy nem, alkalmatlan!

A dialektikus materializmus az objektív valóság megismerésének következetesen tudományos világnézete, a tudományos módszerre alapozza megállapításait. A dialektikus materializmusra alapozott marxizmus világnézete szerint az objektíven létező világban kizárólagosan csak az anyag létezik. A következetesen objektív tudományos világnézet dialektikus, az objektíven létező materiális világot, az anyag mozgását, változását, fejlődését a dialektika törvényei szerint, a kölcsönhatásaiban, az ellentmondásaiban, történetükben vizsgálja.

Minden új felfedezés, alkotás elkerülhetetlenül a materializmusra és a dialektikus gondolkodásra támaszkodik, még akkor is, ha ezt nem ismerik el vagy nem értik, ami nyilvánvaló butaság, mert csak ezen az alapon lehet valóságos eredményt elérni! A világ materiális természetű és a dialektika tudománya nélkül az anyag mozgását, változását, fejlődését, a jelenségeket, a dolgokat, az anyagi formákat, az élővilágot, az embert, a társadalmat, a gondolkodó anyagot nem lehet a valóságnak megfelelően megismerni és megérteni!

Az anyag formái mindörökké mozgásban, változásban, keletkezésben, fejlődésben, pusztulásban léteznek, ezért az adott anyagi forma keletkezésének, változásának, történetének, kölcsönhatásainak, ellentmondásainak vizsgálatát dialektikusan, a dialektika törvényei szerint kell megvalósítani, hogy objektíven teljességében megismerhető legyen az adott forma, az adott jelenség!

*

Dialektikus Materializmus: tudományos filozófiai világnézet, a marxizmus egyik alkotórésze, filozófiai alapja. A dialektikus materializmust Marx és Engels alkotta meg, s Lenin és más marxisták fejlesztették tovább. ... A dialektikus materializmus kialakulásában igen lényeges mozzanat volt a társadalmi fejlődés menetére és törvényeire vonatkozó tudományos szemlélet kidolgozása (történelmi materializmus). A dialektikus materializmus létrejöttével lényegében befejeződött az a történelmi folyamat, amelynek során a filozófia speciális kutatási tárgygyal rendelkező tudománnyá vált. A filozófia tárgyát a természet, a társadalom és a gondolkodás fejlődésének legáltalánosabb törvényei alkotják, az objektív világnak és a világ tudati tükrözésének azok a legáltalánosabb elvei és alapjai, amelyek megadják a jelenségek és folyamatok helyes tudományos megközelítését, a valóság értelmezésének, megismerésének és gyakorlati átalakításának módszerét. **A dialektikus materializmus sarkköve a világ anyagi természetéről szóló tan, az a felfogás, amely szerint nincs a világon semmi más, mint anyag és az anyag mozgásának és változásának törvényei.** - *Marxista fogalomlexikon*

dialektika: általános filozófiai elmélet és módszer, amely modern, materialista formájában a dialektikus materializmus szerves része. A **dialektika** a „külső világ és az emberi gondolkodás mozgásának általános törvényeiről szóló tudomány” (Marx). A **dialektika** alap gondolata, hogy „a világot nem mint kész dolgok összességét, hanem mint folyamatok összességét kell felfogni, amelyben a látszólag stabil dolgok ... a levés és elmúlás szakadatlan változásán mennek át”... (Engels). - *Filozófiai kislexikon*

A dialektika törvényei

„Dialektika: A természet, a társadalom és a gondolkodás legáltalánosabb mozgástörvényeinek összefoglalása. A jelenségeket összefüggéseikben, kölcsönhatásaikban, fejlődésükben, ellentéteik és ellentmondásaik keletkezésében, kifejlődésében, feloldásában, a mennyiségi változások minőségiébe való átcsapásában vizsgálja a tagadás tagadása alapján. A fejlődést az ellentétek harca és egysége eredményének tekinti.“

Fejlődés: az anyagi világ jelenségei önmozgásának az alacsonyabb rendűtől (egyszerűbbtől) a magasabb rendű (bonyolultabb) felé irányuló folyamata, amely feltárja, realizálja a jelenségek lényegében rejlő belső tendenciákat, s az új létrejöttére vezet. - *Marxista fogalomlexikon*

Ellentétek Egységének és Harcának Törvénye: a valóság és az emberi megismerés egyetemes törvénye, amely a materialista dialektika lényegét, „magvát” alkotja. Minden objektum ellentéteket rejt magában. Ellentéteken a dialektikus materializmus olyan mozzanatokat, „oldalakat” stb. ért, amelyek (1) megbonthatatlan egységben vannak, (2) kölcsönösen kizárják egymást, mégpedig nemcsak különböző, hanem ugyanazon vonatkozásban is, vagyis (3) kölcsönösen áthatják egymást. Egységük viszonylagos, harcuk abszolút. Az ellentétek harca azt jelenti, hogy az ellentmondás a tárgy lényegén belül szüntelenül megoldódik, és ugyanolyan szüntelenül újra képződik, ez pedig a régi tárgynak új tárggyá való átalakulására vezet. Ez a törvény ily módon megmagyarázza minden mozgás objektív belső „forrását”, nem folyamodva semmiféle külső erőhöz, s lehetővé teszi a mozgásnak önmozgásként való értelmezését. - *Marxista fogalomlexikon*

Ellentmondás: a dialektika kategóriája, amely mindenfajta mozgás belső forrását a változás és a fejlődés alapelvét fejezi ki. - *Marxista fogalomlexikon*

Mennyiségi Változások Átcsapása Minőségi Változásokba: a dialektika egyik alaptörvénye, amely az anyagi valóság objektív, egyetemes fejlődési törvényét fejezi ki, mely szerint az észrevétlen, fokozatos mennyiségi változások felhalmozása – minden egyes folyamat számára specifikusan – szükségszerűen lényeges, gyökeres minőségi változásokhoz vezet, vagyis a régi minőség új minőségbe csap át. E törvény a természet, a társadalom és a gondolkodás összes fejlődésfolyamataiban érvényesül. A mennyiségi és minőségi változások összefüggnek egymással és feltételezik egymást: nemcsak mennyiségi változások mennek át minőségi változásokba, hanem a fordított folyamat is fennáll: a dolgok és jelenségek minőségi változásának eredményeként megváltoznak a mennyiségi jellemzők is. - *Marxista fogalomlexikon*

Tagadás tagadásának törvénye: A dialektika egyik alaptörvénye. A tagadás tagadásának törvénye szervesen összefügg az ellentétek egységének és harcának törvényével, minthogy a régiek az új által való tagadása a fejlődés folyamatában nem más, mint ellentmondások megoldása. A dialektikus tagadás mindennemű fejlődés objektív mozzanata, mozgó princípiuma. A régiek és az újnak a fejlődésben mutatkozó kölcsönös viszonyát, a régiek tagadásának jellegét alapvetően ellentétes módon magyarázza a metafizikai és a materialista dialektika. - *Marxista fogalomlexikon*

SaLa világnézete